

Szezonértékelés. Ezt kérte a főszerkesztő, erről írjak, balatoni szemmel, turizmusban dolgozói szemmel, nyáron szinte soha nem nyaralóként, hanem azt kollégáim, szomszédaim, barátaim nagy részével végigdolgozóként.

Vegyes érzésekkel zárom a nyarat. Sokadmagammal alig várjuk, hogy augusztus 20-a legyen, jöjjön a szokásos hidegfront a kenyérszentelés után (előtt, alatt), pár napos esőzés, szél, ami előveteti velünk a zárt cipőt, puha meleg pulcsit, s arra ösztönzi a vendégeket, hogy akár szabadságuk letelte előtt hazautazzanak.

Aztán újra nyári meleg, de nem az elviselhetetlen kánikula, inkább simogató napsütés vegye át a felhők helyét még hetekre. A kedvenc időszakom.

Idén a korábbiaknál is jobban vágytam az elcsendesülő Balatonra. A többéves covid, a szomszédos országban dúló háború, általános fáradtság (a kor), a Medárd után szabálytalanul ránk törő negyven napos kánikula és aszály (pedig Medárd napján esett!), valamint a bizonytalan jövő, mely ősztől vár(hat) ránk, sürgető vággyal számoltatta a napokat. Augusztus vége. Vége.

A már/még mindent lehet érzése a nyári Balatonra látogatókat is körülfonta. Soha még ennyi különleges (különlegesen negatív) esemény nem tör-

tént tán csendesnek, családiásnak hirdetett településünkön. Parkokban, utcavégen elhagyott tárgyak, autóban hagyott állat (Istennek hála, gyermek nem!), bekamerázott WC-k és WC-nek használt (de nem annak tervezett) közterületek.... Ingerküszöbünk hétről-hétre magasabb lett....

Egyes helyszíneken – például a bulihajókon és az

élelmiszerüzletekben – a féktelen költés. Más-hol – német nyelvterületről érkező vendégkör esetében – elővigyázatosságot jelentő lemondások. S van, ahol – a Mesés Kikötőben – stagnáló nézőszámok, amelyek tán elhithetik velünk: semmi nem változott. Semmi nem változik. Semmi nem fog változni. Úgy legyen!

És mire vége az augusztusnak, azt vesszük észre, hogy hirtelen vége a nyári szezonnak is. De nem úgy, ahogy eddig szokott. Hirtelen bezár – lehet, hogy végleg – a kedvenc éttermünk, elköszön a szállásadó a vendégétől – az is előfordulhat, hogy örökre, és ha nem lesznek (uniós) pályázati támogatások, akkor programokat sem fogunk tudni szervezni, s nem is lesz hová, mert önerőből nem tudjuk

rendbetenni, felújítani, fenntartani jövőre.

Vegyes érzéseket hagyott maga után tehát a nyári szezon. De még vegyesebbek a 2023. év turizmusával kapcsolatos előérzések.

Ne úgy legyen... Jobb legyen! (Soltész Berta)

EGYHÁZAK

Református egyház:

Református istentisztelet minden vasárnap reggel 9.00 órakor kezdődnek Balatonfenyvesen, a Református Imaházban (Cím: Balatonfenyves, Bem utca 9.). Minden hónap első vasárnapján Csáldi Istentiszteletet tartanak.

Római katolikus egyház:

2022. szeptember 18-ig Balatonfenyvesen, az Árpád-házi Szent Erzsébet Plébániatemplomban szintén vasárnap 8.00 órakor és 11.00 órakor.

Cím: Balatonfenyves,
Kölcsey Ferenc utca 79.

Balatonfenyves-alsón, a Szűz Mária Szent Neve Templomban szintén vasárnap reggel 9.30-kor.

Cím: Balatonfenyves,
Templom köz 7.

Szeptember 19-től érvényes vasárnapi miserend a későbbiekben lesz közzétéve.

Hétköznapi szentmisék szeptembertől péntek este 18.00 órakor lesznek.

Részletes aktuális miserend megtalálható a templomok hirdetőtábláján és a

balatonfenyves.plebana.hu honlapon.

További információ:
Bálint Gábor plébános
30/633-0668

A plébános elérhető: a fenti telefonszámon vagy személyesen a szentmisék után.

Turul Gyógyszertár

8646 Balatonfenyves,
Bocskai tér 1. 85/560-012
Nyitva tartás szeptember 1-től:

Hétfő:	8.00–17.00
Kedd:	8.00–17.00
Szerda:	8.00–17.00
Csütörtök:	8.00–17.00
Péntek:	8.00–17.00
Szombat:	8.00–13.00
Vasárnap:	Zárva

RENDSÉGSÉG
POLICE

LEGYÉTELIS HATÁR VÉDELME

JELENTKEZZ SZERZŐDÉSES HATÁR VÉDELMEZŐKNEK A KÉSZENLÉTI RENDŐRSÉG HATÁR VÉDELMEZŐ EZREDÉBÉI

KÉSZENLÉTI RENDŐRSÉG
Központi Határvédelmi Töbörző Iroda
Cím: 1101 Budapest, Kerepesi út 47-49.

Töbörző Irodák elérhetőségei:

Ingyenesen hívható központi telefonszám: 06-80-310-100
Mobiltelefonszám: 06-30-144-3030, 06-30-144-3040
Központi e-mail cím: hatarvadasz@kr.police.hu

Töbörzési Koordinációs Központ
Ingyenesen hívható központi telefonszám: **06-80-203-983**

Kiskunhalasi Határvédelmi Töbörző Iroda	Szegedi Határvédelmi Töbörző Iroda	Oroszlói Határvédelmi Töbörző Iroda	Debreceni Határvédelmi Töbörző Iroda	Nyírbátori Határvédelmi Töbörző Iroda
Cím: 6400 Kiskunhalas, Mártírok útja 25.	Cím: 6725 Szeged, Laktanya utca 16.	Cím: 5900 Orosháza, Gyopárosi út 1.	Cím: 4033 Debrecen, Sámsoni út 147-149.	Cím: 4100 Nyírbátor, Bocskai út 2-4.
Mobiltelefonszám: 06-30-663-1536, 06-30-143-7737	Mobiltelefonszám: 06-30-663-1521, 06-30-144-3006	Mobiltelefonszám: 06-30-663-1522, 06-30-144-3008	Mobiltelefonszám: 06-30-663-0705, 06-30-144-3013	Mobiltelefonszám: 06-30-663-3267, 06-30-144-3025

Szolgálatellátás helyszínei:

Határrendészeti kirendeltség	Határrendészeti kirendeltség	Határrendészeti kirendeltség	Határrendészeti kirendeltség	Határrendészeti kirendeltség
Hercegszántó	Szeged	Battonya	Biharkeresztes	Csenger
Bácsbokod	Szombor	Lökösháza	Létavértes	Beregsurány
Bácsalmás	Nagylak	Gyula	Nyírábrány	Zahony
Kelebia				

Orvosi ellátás

Háziorvosi ellátás:
Balatonfenyves, Bocskai utca 1.
dr. Veress Zsolt háziorvos

A Balatonfenyvesi Háziorvosi Praxis hétfőtől péntekig 8.00 órától 12.00 óráig áll a betegek rendelkezésére. Előzetes időpontfoglalás szükséges a 85/889-118-as telefonszámon.

Természetesen a sürgős eseteket azonnal ellátjuk.

A nyaralóvendégek rendszeresen szedett gyógyszereiket kérjük, hogy saját háziorvosukkal írassák fel, mivel a felhőrendszer ezt lehetővé teszi.

Gyermekorvosi ellátás:
Balatonfenyves, Bocskai utca 1.
Telefon: 85/560-978

Gyermekorvos: dr. Bella Gábor
Asszisztens: Barta József Gyuláné
Rendelés: Kedd 11.15–12.15
Szerda 10.45–12.15
Péntek 12.15–13.15

Védőnő: Vörös Eva
Hivatalos telefonos elérhetősége
hétfőtől péntekig 8.00 órától 16.00 óráig:
70/669-4111

Fogorvosi ellátás
(Balatonfenyvesi lakosok részére):
Fonyód, Szent István utca 27.
Telefon: 85/560-989
Fogorvos: Dr. Kószegi Marietta

Orvosi ügyelet:
Fonyód, Szent István utca 27.
Telefon: 85/360-050
hétköznap 16.00 órától
másnap reggel 8.00 óráig
hétfőn és ünnepnapon reggel 8.00
órától másnap reggel 8.00 óráig

Fogorvosi ügyelet:
Kaposvár, Ezredév utca 13.
Telefon: 82/427-480
szombaton, vasárnap és ünnepnap
8.00 órától 14.00 óráig

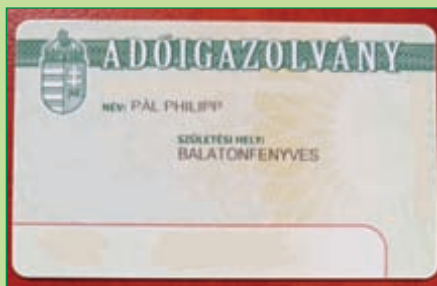
ANYAKÖNYV

Születési hely: Balatonfenyves

Tán fél évszázada is van, hogy újszülött anyakönyvébe ez a címben közölt bejegyzés került. S most, 2022. júliusában, egy nyaralótulajdonos család negyedik gyermekének irataiban újra Balatonfenyves található születési helyként. Még két hét lett volna a születéséig, pár napig a balatoni nyaralás volt a család terve a három nagyobb gyermekkel: egy hatéves kisfiúval, illetve egy négy- és egy kétéves kislánnyal. Az első gyermek születése óta tulajdonosai a fenyvesi nyaralónak, ahol számos hétvégét, illetve nyáron egész heteket töltenek strandolással, kerékpározással, barátokkal, rokonokkal.

A negyedik baba erre lehetett kíváncsi olyannyira, hogy szülei már a szóba jöhető kórházak (Marcali, Keszthely, Siófok) egyikébe sem tudtak elindulni. Mentőt hívtak, s a kiérkező két mentőautó személyzete segítségével jött a világra, saját nyaralójuk nappalijában Pál Philipp.

Pálné Honos Julianna és Pál Patrik kisfia 2022. július 8-án született Balatonfenyvesen, ahogy a csatolt

dokumentum részben kitakart fotóján olvasható. Egészséges, nyugodt baba. Növekedését, fejlődését, további sorsát színünkön viseljük. Igazi fenyvesi!

A nyári hónapokban két fenyvesi baba született: Kaposváron, 2022. július 26-án világra jött Nagy Kamilla Nara. Édesanyja: Hackl Dorina, édesapja: Nagy László. Szintén Kaposváron született meg Farkas Dominik, 2022, augusztus 12-én. Édesanyja Farkasné Ország Renáta, édesapja Farkas Tamás.

A legifjabb fenyvesieknek s szüleiknek jó egészséget, boldog életet kívánunk!

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy Cziráki Istvánné, született Schweighardt Piroska, balatonfenyvesi lakos, szerető édesanya és nagymama, rövid szenvedés után, 68 éves korában a földi létet elhagyta.

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak, aki a búcsúztató szentmisén jelenlétükkel, együttérző részvétellel gyászunkban osztoztak. Gyászolják leánya és unokája.

Klasszikus koncert új tehetségekkel

A Balatonfenyvesi Klasszikus Zenei Kör több mint húsz éven át élő hagyománya után 2021-ben, a XX. klasszikus zenei hangverseny végén átadta a stafétát az ifjabb generációnak, s elkészönt a közönségtől.

Veress Ábel, fiatal helyi zongoraművész magáénak érezte a felkérést, s csodálatos átmenetet képezve generációk között professzorával, a Klasszikus Zenei Kör egyik alapítójával, Baranyay László zongoraművésszel vállalták, hogy 2022-ben is megszervezik a hagyományos koncertet.

Az augusztus első hétvégéjén tartott rendezvényen fellépett még Kemény Zsombor, a Pécsi Művészeti Gimnázium szeptembertől érettségire készülő zongora szakos tanulója, balatonfenyvesi lakos, valamint az Imremajorban gyökeret vert csellóművész, a MÁV Szimfonikus Zenekar korábbi szólamvezetője, Major István. Az est sztárvendége pedig egy egykori Baranyay-tanítvány volt, a Kossuth- és Liszt Ferenc-díjas Bogányi Gergely, akit a nagyközönség nemcsak a virtuóz zongorajátékáról ismerhet, hanem az általa és konstruktőrök által megépített különleges Bogányi-zongoráról is, amely egyedi formája és felépítése révén nagyon tiszta, erőteljes és felhangdús hangot ad.

Sajnos a hangversenyen nem ilyen zongorán játszottak a művészek, ám a több mint kettőszáz fős közönség így is egy gyönyörű, mégis otthonos hangulatú esten vehetett részt, amelyen népszerű, ismert klasszikus zeneművek csendültek fel.

Veress Ábel, a koncert főszervezője pedig ígéretet tett arra, hogy az évente ismétlődő hangverseny 2023 augusztusának első hétvégéjén újra megrendezésre kerül. **(Soltész)**

APRÓ

Szolgáltatás

Takarítást vállalom. Indulásra és esetleg váltástakarításra. Tel.: +36 70/358-7879

Arany Főnix GSM: műszaki és számítástechnikai cikkek, mobiltelefonok, tartozékok értékesítése, szervizelése, beállítása, műszaki segítségnyújtás, telekommunikációs szaktanácsadás. Cím: Fonyód, Ady Endre u. 7. (Delta Üzletház) Tel.: +36 70/943-9499

Mázsa Nándor, EON-regisztrált villanyszerelő. Családi házak teljes körű villanyszerelése, hálózat kiépítése, felújítása, karbantartása, bojler tisztítása, akár hétvégén is. Német nyelvismeret. Deutsche Sprachkenntnisse. Tel.: +36 30/111-4955

Villanyszerelést vállalom számlaképesen: lakóházak erős- és gyengeáramú hálózatának teljeskörű kiépítését, korszerűsítését, felújítását. Nagy József, tel.: +36 70/306-0123 E-mail: jovillinfo@gmail.com

Otthoni kamera telepítés. Okostelefonról is bármikor szemmel tarthatja otthonát. Otthoni (egyszerű) és vállalati (professzionális) ASA tűzfalak, IPsec – VPN hálózatok, routerek, switchek, Wifi rendszerek, IP kamerák beszerzését, telepítését, üzemeltetését vállalom. Maklár Attila, tel.: +36 70/296-1516

SIDENT Bt. Ingatlanügynökség eladó házakat, nyaralókat, telkeket keres ügyfelei részére. Érdeklődni: Dobrossy Zoltán balatonfenyvesi nyaralótulajdonos ügyvezetőnél. Telefon: +36 30/841-4789, E-mail: dobrossyzoltan@gmail.com

Nyílászárók, redőnyök, szúnyoghálók, karos árnyékolók beépítése és

javítása, konyhák beépítése, teraszok, kerthelyiségek ponyva fedése kedvező áron, ingyenes felméréssel. Telefon: +36 30/305-6287, www.balaton-redony.webnode.hu

Kócsa Mátyás tetőfedő, ács-állványozó mester: régi tetők felújítása, új tetőszerkezetek ácsolása, fedése, valamint belső burkolás és gipszkartonozás, kerti pihenők, teraszok, kocsibeállók elkészítése. Balatonfenyves, Rákóczi u. 2. Tel.: +36 30/387-6573

Számítógépek javítását, karbantartását vállalom. Orbán János, tel.: +36 70/379-8301

Svéd frissítő masszázs, Thai herbalabdacs masszázs, Köpölyözés, Kinezio tapasz kezelés, Fülgyertyázás, Meleg Jádeköves masszázsgyógyászat. Házhoz is ki megyek, ha szükséges. Időpont egyeztetés a következő telefonszámon: +36 20/289-9746

Vállaljuk hűtő-fűtő klímák telepítését, karbantartását, javítását garanciával. Intézmények és vendéglátó egységek részére is. Keressen minket bizalommal! Bába Sándor, tel.: +36 70/555-3010

Szakbecsüsi végzettséggel és nagy tapasztalattal segítek abban, hogy régi dolgainak értékét megállapítsuk. Balatonfenyves és környékén ingyenes kiszállással, értékesítési tanácsokkal, esetleg vásárlással, díjtalan értékbecsléssel állok rendelkezésükre. Bózsing György, Balatonfenyves, Dráva utca 70. Telefon: +36 30/939-1039, e-mail: bozsing@t-online.hu

Gyerek és felnőtt kerékpárok bérelhetők. Keressen bizalommal, egyeztetés telefonon. Cím: Balatonfenyves, Petőfi utca 256. Tel.: +36 30/670-0826

Ingatlan

Eladó 5 db zártkerti ingatlan (1600 m²), 2 hektáros külterületi „rét”. Tel.: +36 30/863-9293

Adok-veszek

1 db 50 literes üvegballon eladó. Tel.: +36 70/200-3732

Eladó jó állapotban lévő FÉG konvektor 10 000 Ft és egy alig használt FÉG falibaba 5000 Ft-os áron. Érdeklődni: +36 30/391-9901

Eladó! Üdülő felszámolásból ülőgarnitúra, 2+1 részes, tisztítható textilbőr. Bordó színű sarok ülőgarnitúra, ágygarnitúra, ággyá alakítható. Fürdőszoba szekrény, bézs színű, 1,7 m magas. Tölgy színű, 2 ajtós szekrény, polcos és akasztós. Éjjeli szekrény, barna bonanza. Fésülködő asztal, koloniál, tölgy színű. Barna színű, 1 m magas fiókos és polcos kisbútorok. Üveglapos, réz TV-DVD állvány. Ágynemű garnitúrák, pehelypaplan, szőnyegek, 2x3 m. Cserge, 1,6x2 m, bézspiros-fekete színű. 2 db plüss puff. Érd.: +36 70/358-7879.

Állás

Balatonfenyvesre keresünk megbízható, munkájára igényes segítő(ke)t az alábbi feladatok ellátására hosszú távra: Családi ház kétheti takarítása (8 óra) egész évben; a nyári szezon alatt heti rendszerességgel, apartman takarítása, váltásra felkészítés kb. heti rendszerességgel. Díjazás megegyezés szerint. Érdeklődni: +36 30/732-6440

Az apróhirdetések közzététele díjmentes, a hirdetések tartalmáért felelősséget nem vállalunk!

Aktuális híreink a www.balatonfenyves.hu honlapunkon találhatóak.

**Októberi számunk lapzártája
2022. szeptember 30.**

FENYVESI ÚJSÁG. Balatonfenyves Önkormányzatának információs lapja.

Megjelenik havonta. Felelős kiadó: Lombár Gábor.

Szerkesztés: BÉPÉ Betéti Társaság

ISSN 2063-2622 – Postacím: Balatonfenyves Pf.: 20.

Nyomdai munkák: Ziegler nyomda Kft., Keszthely, Rezi út 3.

Egy fontos nap huszonötödször

Ismét ünnepelhetjük – a minden részletében megújult – fenyvesi kisvasutat.

Szeptember 3-án, szombaton kerül sor az immár XXV.

Kisvasúti Napra

Helyszín: a balatonfenyvesi, somogyszentpáli és csiszta-
fürdői végállomás

KÖNYVTÁR

8646 Balatonfenyves,
Kölcsey u. 40.,
85/887-651,
konyvtar@balatonfenyves.hu

Nyitva tartás:

Hétfő: 10–12, 13–18

(16-18: rendezvények),

Kedd: 10–12, 13–15.30,

Szerda: 10–12, 13–15.30,

Csütörtök: 10–12, 13–15.30.

Zárva: péntek, szombat

A Mari-Etta Helytörténeli Gyűjtemény

2022. szeptember 5-től előzetes
bejelentkezés alapján látogatható.

Időpontot egyeztetni a Könyvtár
elérhetőségein lehet.

Nyár a Mari-Ettában

Látogatóink a két állandó kiállításunk mellett a múzeumok éjszakáján megnyitott új időszak kiállításunkat – Tüskés Tibor emlékezete – is megtekinthették. Hagyományos rendezvénysorozatunk, a „Fenyvesi Esték”, idén sem maradt el. Minden szerdán este hét órától vártuk az érdeklődőket. Összesen nyolc alkalommal. Volt beszélgetés, zene, utazási beszámoló, könyvbemutató. Minden érdeklődő megtalálhatta a neki legszimpatikusabb estét.

Ezek mellett a már megszokott nyitvatartási időben (júniustól augusztus végéig) vártuk a kiállításunkra kíváncsi látogatókat. Sok új látogató is megfordult egy-egy nap, de a már jól ismert vendégeink is be-be látogattak kicsit nosztalgizálni és beszélgetni. De nem csak ez idő alatt lehet megtekinteni ezt a gyönyörű kiállítást, hanem az év bármely napján, előzetes egyeztetés után.

Sikeres nyarat zárhatunk idén, sok látogatónk volt. Rendezvényeink is nagyon sikeresek voltak.

Örömmel zártuk a nyarat.

Jövőre is érdekes programmal és új időszak kiállítással várjuk látogatóinkat!

Varga Livia

Berendeztük az udvart

Augusztus huszadikára épült fel az installációja a Mari-Etta udvarára tervezett szabadtéri állandó kiállít-

tásnak, s be is rendeztük azokkal a tárgyakkal, amelyek a szőlő s borkultúrához kapcsolódnak, illetve

a Berekben és településünk területén folyó gazdasági tevékenységekhez. A kísérő tablón – ezek már tavaly is ott sorakoztak a terület villa felőli oldalán – bemutatjuk a Berek népének hajdani életét, eszközeit, viseletét. Apróbb simítások vannak már csak hátra, hogy a gazdagon berendezett bemutató hivatalosan is felavathassuk – erre, terveink szerint 2023 szezonyitó eseményeként kerülhet majd sor. De már most is érdemes kezdeményezni a szabadtéri tárlat megtekintését – keressék ennek lehetőségét a Könyvtárban, egyeztessenek Kriszai Mónikával, a Mari-Etta házi-asszonyával.

Államalapító Szent István Király ünnepe

Augusztus 20-án a hagyományoknak megfelelően ünnepi szentmisével, megemlékezéssel és kenyérszenteléssel tiszteltük meg államalapító királyunk, Szent István király nevenapját, mely egyben az Új Kenyér Ünnepe is.

A megjósolt hidegfront és a reggeli esőzés miatt az ünnepségsorozatnak a Szent Erzsébet Plébánia-templom adott otthon, ahol Bálint Gábor katolikus plébános tartott ünnepi szentmisét. Prédikációjában legelőször meghatóan emlékezett meg Bolla István egykori balatonfenyvesi plébánosról, aki napra pontosan öt éve, István-napon adta viszsza lelkét teremtőjének.

Beszédében utalt arra, hogy Szent István volt az első magyar keresztény uralkodó, s a kereszttség felvétele nemcsak porhintés volt részéről. Felismerte, hogy csak így tudunk csatlakozni Európához. A prédikációt megelőző olvasmány a sziklára épített házról szólt, s ennek kapcsán arról, hogy meg kell tanulnunk nekünk is, ebben a mai világban, életünket, családjunkat, otthonunkat, s az országot, a hazát is sziklára építeni, s ez a szikla Jézus Krisztus. Szent István király ünnepe nem a múltba révedés ünnepe, hanem a jelené, s az ünnepet és az ünnepeltet magunkkal kell vinnünk hétköznapjainkba is.

A szentmisét követően Lombár Gábor emlékeztette a jelenlévőket arra, hogy a program hagyományos helyszínén, a Géza fejedelem parkban áll a lármafa, amely eredeti korában arra szolgált, hogy jelezze, ha baj van. És most baj van, tette hozzá, olyan világban élünk, amelyben meg kell szólaltatni a lármafát. Beszél Szent István király államot létrehozó és építő szerepéről is.

Mivel a református egyházközség lelkészének ezen a napon, egy időben két helyszínen is meg kellett jelennie, ezért a szentmise végére érkezett meg a fenyvesi ünnepségre, s igehirdetése a polgármesteri beszéd után hangzott el. Józsué könyvéből olvasott fel, majd – rímelve katolikus kollégája gondolataira – kiemelte a könyv egyik mondatát, miszerint: Ti döntetek szívetek sze-

rint, de az én házam népe az Urat szolgálja. És senki nem juthat az Atyához, csak Jézus által. Szent István is döntött, úgy döntött, hogy a keresztény Európához akar csatlakozni. Ma ugyanez a dilemma. A baj viszont az volt a történelem során egyes korokban és talán ma is, hogy esetenként hangosabbak (voltak) azok a hangok, amelyek elbizonytalanították, elbizonytalanítják az embereket. Pedig ma is választanunk kell, s a nagy választások kis döntésekből indulnak. Döntünk házunk népe, családjunk sorsáról, vezessük őket a megfelelő úton, s akkor a nemzet is a jó irányba halad.

Az ünnepség hagyományosan áldással, kenyérszenteléssel és kenyérszentelésből készült cipők osztásával zárult. **(SB)**

Szabados János kiállítása

A Község-háza havonta-kéthavonta változó kiállításai között kuriózum volt 2022 nyarán Szabados János kiállítása, hiszen rendkívül megtisztelő volt Balatonfenyves számára, hogy egy Munkácsy-díjas festőművész alkotásait – hagyatékát mutathatja be az érdeklődő közönségnek.

Még 2019-ben hívta meg Lombár Gábor polgármester a művész urat, hogy Balatonfenyvesen mutassa be munkáit – sajnos ezt a bemutatkozást a koronavírus-járvány keresztülhúzta, majd, amikor már a kiállítás megnyitó időpontját is kitűztük, 2021. augusztusában kaptuk a szomorú hírt: a 84 éves alkotó elhunyt. Így mind a család, mind a kiállítás szervezője hosszas vívódás után döntött csak úgy, hogy 2022. júliusában Szabados János emlékének szentelve nyílthasson kiállítás a fenyvesi Község-háza nagytermében. A tárlaton a nagyobb méretű festmények mellett különleges miniatűrök bújtak meg, és Szabados János legutolsó, 2021-es alkotása is helyet kapott.

A megnyitón felesége, gyermekei és unokái is meghatóan emlékeztek meg Szabados János Munkácsy-díjas festőművészről.

A tárlat zárását követően 2022. év végéig minden hónap második felében tervezünk új kiállítási anyagokat bemutatni, fenyvesi illetve Fenyveshez vagy a környékhez valamilyen módon kötődő művészekkel. Figyeljék plakátjainkat és online felületeinket!

Pézsmapocok

Élő örökségünk sorozatunkban ebben az évben a Balatonfenyvesre és környékére jellemző, elsősorban szárazföldi állatok bemutatásával folytatjuk. A kiválasztott tizenkét állatfaj: emlősök, madarak és hüllők gyakran kerülnek az állandó és nyaraló fenyvesi polgárok közelébe, de többségük életéről vajmi keveset tudunk. Ezt a hiányt próbálják meg pótolni dr. Korsós Zoltán zoológus írásai és képei.

Néhány évvel ezelőtt az egyik fenyvesi öbölben, a nádasokkal elválasztott utcavégi strandok egyikén több napon át megfigyeltem néhány apró, szőrös állat tevékenységét, ahogy a nádszálakat elrágták, és azután szorgos munkával összegyűjtögetve elszállították valahova a vízben a nádas sűrűjébe. A strandolók többsége észre sem vette őket, csak amikor elkezdtem fényképezni, akkor figyeltek fel a fotózásom céljára. Pézsmapocokokról volt szó, amelyeket azóta nem is láttam többet a strandunkon, pedig bizonyára továbbra is itt élnek velünk közös életüket a balatonfenyvesi nádasok között.

A pézsmapocok (*Ondatra zibethicus*) a rágcsálók közé tartozó, 30-40 cm-es egyszínű barna állat. Csupasz, szőrtelen, hengeres farka 20-25 cm hosszú, vízben úszáskor kormány-

zásra használja. Testét kétféle szőr borítja, a bőréhez közeli rövid, puha szőrzet a víz- és hőszigetelést szolgálja, a hosszabb, keményebb koronaszőrei pedig kócos külsőt kölcsönöznek neki. Hátsó lábain az ujjak között kis úszóhártyát visel. Kiválóan úszik, zömök fejét közben kiemeli a vízből. Mellső lábjaival nagyon ügyesen fog, főként táplálkozás közben használja őket. A pézsmapocokot néha összetévesztik más vízi emlősláttal, így a nutriával vagy a hóddal, de azoknál jóval kisebb – míg a közönséges mezőgazdasági kártevő pockoknál jóval nagyobb –, és a hódtól még annak széles, lapátszerű farka is megkülönbözteti. A pockok közé (Arvicolinae alcsalád) fejformája, kis kerek füle és fogazata alapján tartozik, a „pézsmá” jelzöt pedig a hímek hasán lévő, olajos, pézsmá-

szagú nedvet kiválasztó mirigyről kapta.

A pézsmapocok nem őshonos állat Európában, először 1905-ben hozták be Kanadából Csehországba, egy hercegi birtokra. Az állatok gyorsan megszokták új környezetüket, sebesen szaporodtak, és húsz év alatt Nyugat-Európát valóságban „lerohanták”. Az eredeti betelepítés célja a pézsmapocok prémjének hasznosítása volt, de később a már sokfelé Európában és Oroszországban is létesített prémfarmokról a kiszabaduló állatok kezdtek komoly környezeti károkat okozni. Az 1-2 évig élő pézsmapocok ugyanis egész évben földvárakat épít és téli álmat sem alszik. A föld alatti odűrendszer az árvízi töltéseket, folyópartokat károsítja, gyengíti, és kijáratuk szinte lehetetlen. A vár kijáratai általában a víz alatt vannak, és az állatok nagy családokban lakják azokat. A téli hidegre nád és sás törmelékével bélelik ki az odút, és táplálkozásuk a máskor szinte kizárólagos vízinövényekről kagylókkal, csigákkal, rákokkal, sőt halakkal, békákkal egészül ki. A Balatonban a gátak hiányában elsősorban az őshonos tavikagylók és folyami rákok pusztításával okoznak ökológiai kárt. Magyarországon az első példányt 1915-ben lőtték az osztrák határhoz közel, Sopron környékén. Mivel prémjére már nemigen van szükség, természetes ellensége is alig van (a vidra fogyasztja néha), ezért gyakorlatilag lehetetlen már ettől az életrevaló vízi rágcsálótól a hazai vizeket megszabadítani. A törvény szerint egész évben vadászható „dúvad”, de ezzel együtt nem igazán kedvelt célpontja a vadászoknak.

A pézsmapocok párzási időszaka majdnem az egész évre, a délebbi területeken még a téli hónapokra is kiterjed. Az ivarérettséget mindkét nem a születés után egy évvel már el is éri, és a nőstény évente többször is ellik. A vemhesség 25-30 napig tart, ennek végén általában 5-6, de akár 11 utód is jöhet a világra. Az elválasztás 3-4 hét után történik meg. A fiataloknak az öregek határozott territóriumtartása miatt, az elválasztás után azonnal el kell vándorolniuk, és saját területet kell keresniük: ez is hozzájárul a pézsmapocok igen gyors terjeszkedési képességéhez. Minden, esetleg negatív tulajdonsága ellenére a pézsmapocok a balatoni nádasok ritkán látott, de megkedvelhető lakója, amellyel most már együtt kell élnünk.

**ÉLŐ
ÖRÖKSÉGÜNK**

PÉZSMAPOCOK